

# Arbeidsmanden.

Organ for Norsk arbeidsmandsforbund.

Udkommer 2 gange maanedlig, kan bestilles paa alle landets postanstalter og koster 60 øre halvaaret. — Bekjendtgjørelser koster 12 øre linjen.

Nr. 12.

Kristiania, 15. juni 1900.

3die aarg.

## Vort landsmøde

har nu været afholdt paa Røros, og vi tror samtlige repræsentanter vendte hjem med bevidstheden om at ha været med og gjort et godt stykke arbejde. Sjelden har vel nogen kongres her i landet været afholdt med saa mange repræsentanter, hvor forhandlingerne har været ført tilende i saa stor samdrægtighed. Og selv i de spørsmåal, hvor der mellem repræsentanterne herskede en smule dissens, var dette ikke om selve sagen, men om maaden hvorpaa denne skulde løses eller bringes nærmere sin løsning. Enhver handlede under den i arbeiderorganisationen rette og nødvendige opfatning.

Naar vi har debatteret en sag tilende, *saa glemmer vi det lille som skiller og husker bare alt det store, som samler os arbeidere.*

Foruden at udvide vor organisations ramme og ved en smule forhøielse af kontingenten til at sætte vort forbund i en mere kampberedt stand samt ved endel lovændringer gjort forbundet endmere helstøbt i fugerne, har ogsaa dette landsmøde konstateret overfor os selv og overfor landet, at vi allerede omkring paa de forskjellige pladse er i besiddelse af en stor stab af dygtige officerer, der vil formaa rundt omkring at kjæmpe vor sag og vore ideer videre frem.

Med hensyn til de beslutninger, som landsmødet fattede i dagsordenens 40 punkter, henviser vi til vort kortfattede referat; men vi skal dog fremhæve en sag, den lille kontingentforhøielse.

Flertallet af repræsentanterne fandt, at en forhøielse af kontingenten med 30 øre pr. maaned, som udfordres for at komme ind i landsorganisationen med fulde rettigheder, var et for stort sprang; det blev derfor besluttet kun at lægge paa kontingenten 10 øre pr. maaned, saaledes at der herefter afsættes 20 øre pr. medlem maanedlig til reservekassen; men paa samme tid vilde man heller ikke nægte de foreninger, som var modne til at træde ind i landsorganisationen som heltbetalende, adgang dertil ved at de indbetaler yderligere 20 øre pr. maaned til reservekassen.

Afdelingerne har altsaa nu selv at afgjøre, og inden 1ste august at melde til forretningsføreren, enten de vil staa som halvtbetalende med 40 øres maanedlig kontingent til forbundet eller som heltbetalende med 60 øres.

De reviderede love, som vi nu trykker i et oplag af 7000, blir i disse dage færdig og vil øieblikkelig bli ekspederet omkring til afdelingerne.

Det blir nu ethvert medlems pligt sammen med forbundsstyret at arbejde for, at de af deres landsmøde fattede beslutninger ikke blir staaende som papirbestemmelser, men blir til virkelighed, blir iklædt kjød og blod.

Vort landsmøde kunde ogsaa iaar glæde sig ved at ha som gjæster repræsentanter fra vore danske og svenske broderforbund, hvis ældre og rigere erfaring angaaende fagorganisationen vi høstede stor og uvurderlig nytte af; men paa samme tid tror vi ogsaa, at de tog det indtryk med sig hjem, at vor unge organisation i vigtige spørsmåal stod der med en kraft og en beslutsomhed, som de ikke havde ventet.

Lad os nu love hverandre dyrt og helligt, at næste gang vi har landsmøde og modtager fremmede gjæster, saa skal vor medlemsstyrke

være mindst dobbelt saa stor som den er idag, og det sker naar enhver af de nuværende medlemmer skaffer blot et nyt medlem hver.

Dette ske!

## Nye afdelinger.

Hr. H. Berntsens agitationsreise efter Voss—Taugevandsbanen har baaret god frugt. 4 nye afdelinger med tilsammen 160 medlemmer blev resultatet.

Den 22de mai holdt Berntsen foredrag paa 2den afdeling, hvor afdeling nr. 37 stiftedes. Bestyrelsesvalget havde saadant udfald: Formand J. J. Næsheim, viceformand M. M. Hæg, kasserer P. M. Dale, sekretær N. P. Brække, repræsentanter K. Hansen, J. Fredriksen og H. Underlid. Suppleanter Aasheim, A. Lind og K. Øfsthus.

Kristi himmelfartsdag holdtes møde inde ved Gravehalsen, hvor nr. 38, Obset arbeiderforening stiftedes. Til bestyrelse valgtes: Formand A. O. Lidstrøm, sekretær M. Sommerstæth, kasserer K. Mørk, viceformand F. O. Frisk, repræsentanter Edv. Mørk, J. F. Palmen, og R. J. Bøgstad. Indskrivningspengene sattes til *kr. 1.00 og den maanedlige kontingent til 75 øre.*

Den 25de stiftedes Bolstadørens arbeiderforening, nr. 39, formand M. E. Janson, sekretær A. M. Selvli og kasserer Knut Vasenden.

Den 27de stiftedes nr. 40, Vaksdals sten-, jord- og bergarbeiderforening. Formand blev Nils Karlsen, viceformand J. Aasebø, kasserer Samuel Møklebust, sekretær J. Vaksdal, repræsentanter Mons O. Rangved, Andr. M. Holsen og Ole J. Fosdal. Maanedskontingenten sattes til 75 øre. De to sidste foreninger er ved Vossebanens ombygning.

Vi ønsker samtlige nye foreninger hjertelig velkommen i de organiserede arbeideres rækker.

## Vi skal nu

da forbundet har forandret sit navn, henstille til vore forbundsfæller, naar de nu herefter stifter nye afdelinger, da at gi disse navn af arbeidsmands fagforeninger; f. eks.: *Arbeidsmændenes fagforening, Obset; Arbeidsmændenes fagforening, Drøbak*, osv.

En undtagelse vil der selvfølgelig som hidtil bli at gjøre ved de store gruber og jernbaneanlæg samt i de allerstørste byer, hvor det kan være praktisk at dele arbeidsmændene i flere grupper.

Man kan ogsaa gi sine foreninger saadant navn: Arbeidsmandforbundets afdeling, N. N.

«Krigsraabet» for 9de ds. fortæller om det store virkefelt Frelsesarmeen har i *Narvik* og undres paa, om der ikke er nogen kapitalist, der vil hjælpe den til at skaffe sig lokale der. Vi tviler ikke paa, at der vil findes kapitalister, som er villig til at støtte humbugen; men paa samme tid venter vi, at arbeiderne dernord vil lade være. Ingen 10-øringer hverken til «Krigsraab» eller armeens møder; men istedet ofre til at faa reist sig sit eget forsamlingslokale. Et eget folkets hus for vore kolleger dernord, et tempel til udvikling af arbeidernes aand, saa de slipper ud af vankundighedens og trældommens mørke nat.

Vort landsmøde anbefalede vore afdelinger saavel som de enkelte medlemmer landet rundt, at støtte byggeforetaget i *Narvik* ved aktietegning, da arbeiderne ikke kan vente hjælp fra nogen kapitalister. Hver aktie koster kr. 10.00, tegnede aktier kan sendes gennem forretningsføreren.

## Norsk arbeidsmandsforbunds landsmøde paa Røros.

Vi skal herved levere et sammentrængt referat af dette i alle henseender vellykkede landsmøde.

Kl. 1.45 nat til 1ste juni ankom vi til Røros; man mærkede straks, at der var noget usædvanligt igjære paa bjergstaden, thi hele byen var mødt frem paa stationen for at ønske os velkommen.

Morgenen efter traadte vi ind i de rørosiske arbeideres store, lyse forsamlingslokale «Vonheim». Over talerstolen lyste forbundets røde fane og et stort «Velkommen» os imøde. Forøvrigt var lokalet prægtig dekoreret med grønt, røde og nationale flag. Fra taget vaiede — for at bruge højrebladet «Dovres» udtryk — det blodrøde flag.

Kl. 10 formiddag besteg forbundets formand, *Olav Strøm*, talerstolen og ønskede repræsentanterne velkommen, samt erindrede dem om det store arbejde og store ansvar de som forbundets repræsentanter havde paa sig, hvorpaa han erklærede landsmødet for aabnet og dets beslutninger for lovlige at være.

Derpaa præsenterede han for forsamlingen Det svenske brugs- og grubearbeiderforbunds fortroendemand, hr. *Gustav Lindberg*. Denne bragte i velvalgte ord en hilsen fra den anden side af kjølen. Strøm takkede for hilsmningen og udtalte det haab, at vi fra den anden side grænsen aldrig her i Norge maatte faa nogen «promenader», som storsvenskerne vilde, men mange som hr. Lindbergs.

Derpaa valgtes til fuldmagtskomite P. Pettersen, Egersund, O. Halfdansen, Grorud, og Peder Odden, Ofoten.

42 norske repræsentanter var fremmødt fra forbundets 37 afdelinger samt som gjæst Lindberg fra Sverige. 2 anmeldte danske repræsentanter kunde først ankomme senere.

Derpaa vedtog man uden debat forretningsordenen for mødet.

Til mødets ordførere valgtes styremedlem Gustav Johansen og P. Ødegaard fra Røros. Til sekretærer valgtes J. K. Sundt, Levanger, C. A. Scive, Aalen, Arnt Larsen, Grovne, og S. S. Hunsbedt, Liknæs.

Derpaa afgav forretningsføreren aarsberetning og regnskab. Aarsberetningen, der var affattet 1ste mai, viste en fremgang i medlemsantallet af 1100, nemlig fra 1300 til 2400; forøgelsen af afdelingernes antal var 14. Da forbundet paa grund af forholdene altid har et stort antal medlemmer paa reise, og der efterat beretningen var skrevet var tilkommet 4 nye afdelinger, var medlemsantallet nu ved landsmødets sammentræden nogle hundrede flere. Regnskabet ballancerede med kr. 6,832.05. Kassebeholdningen var i administrationskassen kr. 217.41 og i reservekassen kr. 1,650.60, tils. kr. 1,868.01.

Derpaa hævdedes formiddagsmødet kl. 12.